

05-12-12 Pressmeddelande från Flyktingamnesti 2005 – Sverige

"Den nya asyllagen straffar dem som varit gömda längst"

Den nya asyllag som forcerats fram av den breda svenska folkrörelsen för flyktingamnesti under året, är fortfarande fylld av frågetecken och motsägelser med förödande konsekvenser för asylsökande i landet. Nu börjar det uppdragas för de asylsökande som varit gömda längst i Sverige, att de inte kommer att omfattas av den nya lagens generösare kriterier för uppehållstillstånd.

Ali Forghani, iransk flykting som levt gömd tillsammans med sin fru och sina två barn i Göteborg i nära 4,5 år känner sig lurad:

- Det här är verkligen orättvist. Migrationsverkets information har varit så otydlig och osäker att vi har väntat med att söka asyl på nytt. Nu får vi höra att vi inte får samma chans som andra gömda familjer. Våra barn, som har lidit mest och under långa perioder inte vågat gå ut, ska tydligen lida ännu mer.

Lagens uttalade syfte är att ge åtminstone gömda barnfamiljer samt asylsökande som inte kunnat avvisas till sina hemländer, möjlighet att få permanent uppehållstillstånd i Sverige. I praktiken är lagen dock formulerad så att de familjer som levt gömda i Sverige i mer än fyra år inte omfattas av den. I den svenska asylordningen preskriberas ärenden fyra år efter att den asylsökande har fått sitt slutgiltiga avslag och avvisningsbeslut från Utlänningsnämnden. Därefter har personen eller familjen ifråga möjlighet att söka asyl i Sverige på nytt.

Relativt få asylsökande har klarat av att leva gömda i Sverige under så lång tid som fyra år. I många fall har ovissheten, rättslösheten och det förlorade hoppet gjort att de tidigare brutit ihop och lagts in på psykiatriska kliniker runtom i landet.

De gömda vars avvisningsbeslut faktiskt är preskriberade, informeras dock nu, efter den 15 november, av Migrationsverket att de saknar rätt att ansöka om uppehållstillstånd i enlighet med den nya asyllagen. Istället ska deras fall prövas i enlighet med den tidigare gällande asyllagstiftningen, vilket drastiskt minskar deras utsikter att få stanna i Sverige.

Inte förrän de eventuellt fått ett nytt avvisningsbeslut enligt den gamla asyllagstiftningen kan de få möjlighet till en ny prövning enligt de nya, generösare reglerna. Drar beslutet ut på tiden till efter 31/3 kan man förvisso överklaga till den nya migrationsdomstolen men även om en prövning där förhoppningsvis kommer att bli rättvisare än tidigare, finns inga speciella direktiv för domstolarna om att ge gömda barnfamiljer samt asylsökande som inte kunnat avvisas till sina hemländer en generösare prövning.

Denna lucka i lagen har drabbat många asylsökande, vars hopp om ett anständigt liv återuppväcktes efter höstens budgetuppgörelse, med en våldsam kraft. De är väl medvetna om att besked från Migrationsverket gällande deras ansökningar enligt den gamla asyllagen tenderar att dröja mer än 6 månader. Samtidigt vet de att den nya asyllagen slutar gälla den 31 mars 2006 och förutsättningarna för att de ska kunna få ett svar från myndigheterna innan dess är därför mycket små. Man upplever sig som fångna i ett byråkratiskt kryphål, där man i verkligheten inte omfattas av en ny lag vars teoretiska mål är att ge just sådana hårt prövade människor som de möjligheten att stanna. Många familjer med preskriberade asylbeslut mår nu allt sämre.

Flyktingamnesti 2005 kräver omedelbara insatser för att överbrygga detta rättsliga avgrundshål. Det minsta som kan begäras från riksdag och regering, i enlighet med rättssäkerhet och moralisk logik, är att man ser till att alla asylansökningar från gömda familjer som ska behandlas av Migrationsverket enligt den gamla asyllagen, ska vara avgjorda i god tid innan den 31 mars nästa år. Enligt gällande procedur är det det enda sättet att se till att de som faktiskt varit gömda längst också har möjlighet att få en ny prövning i enlighet med den nya asyllagens generösare kriterier för att beviljas uppehållstillstånd.

Presskontakter för Flyktingamnesti 2005:

Kajsa Johansson, 0708-833561
Göteborg

Erik Helgeson, 0703-654914
Göteborg

Henrik Strohmayer, 0736-303340
Stockholm

www.flyktingamnesti.nu